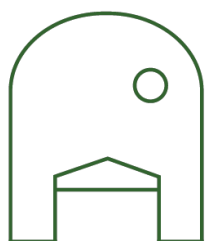

***PLA ESTRATÈGIC
COORDINADORA DE MERCATS
DE PAGÈS DE BARCELONA***

2022 – 2026

**Coordinadora
de Mercats
de Pagès
de Barcelona**

Missió visió i valors

Missió

1. Contribuir a l'enfortiment dels mercats de pagès a la ciutat de Barcelona i fer visibles les seves activitats.
2. Representar i fer visibles els mercats de pagès davant les institucions, públiques i privades, de Barcelona i Catalunya
3. Realitzar accions de sensibilitzacions vers la sostenibilitat i l'alimentació a la ciutat de Barcelona
4. Realitzar accions de participació de la ciutadania vers la seva alimentació mitjançant el contacte directe amb pagesos i productores.

Visió

1. Volem construir un model alimentari alternatiu, sostenible, agroecològic, de proximitat i resiliència creant una xarxa d'actors que agrupin productors, consumidors i entitats facilitadores
2. Volem apostar per la sobirania alimentària i l'agroecologia a la ciutat de Barcelona
3. Volem contemplar l'economia global per actuar de forma local: contribuir des de Barcelona a un sistema alimentari més sostenible a Catalunya, l'Estat espanyol i Europa.

Valors

- Respecte i integració en el medi ambient
- Sostenibilitat
- Construcció de pensament crític
- Justícia social

- Democràcia participativa
- Equitat de gènere
- Oposició a tot tipus de discriminació per raça, ètnia, religió, gènere i orientació sexual.

Descripció general del sector de l'alimentació

El sector alimentari a Catalunya genera un volum de negoci de més de 38.000 milions d'euros, una xifra que suposa el 16,3% del PIB de Catalunya. D'aquesta facturació, 27.940 milions van a parar a la indústria explotadora, mentre que les empreses del sector primari s'enduen 4.690 milions d'euros. Els 5,575 milions restants van a parar a la indústria agroalimentària, dedicada a envasos, additius alimentaris, fertilitzants, maquinaria i logística, entre d'altres, segons dades de l'Agència de promoció d'aliments catalans de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a la producció, la pèrdua de més de 5.000 pagesos a Catalunya durant l'última dècada confirma una dinàmica industrialitzadora de l'alimentació a Catalunya, generant un sistema del tot insostenible a escala ambiental i territorial. De fet, a Catalunya l'agricultura i la ramaderia generen un 11% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle a Catalunya.

Pel que fa al consum, es calcula que prop del 80% del consum d'aliments a Catalunya l'acapara la gran distribució, i concretament a menys d'una desena d'empreses de distribució alimentària.

Davant d'aquesta situació, han sorgit desenes d'iniciatives comercialitzadores relacionades amb l'alimentació sostenible. Totes aquestes iniciatives tenen dos elements en comú: la producció (protagonitzada per petits productors agroecològics del territori) i la distribució (cercant circuits de comercialització curts, evitant intermediaris). Moltes d'aquestes iniciatives, com el cas dels mercats de pagès, han demostrat ser viables econòmicament, i molt valorades tant per part dels productors agroecològics, com per part de la ciutadania, cada cop més conscienciada en la sostenibilitat i el medi ambient.

Anàlisi de l'entorn

La distribució i el consum d'aliments a la ciutat de Barcelona es troba dominada per la gran distribució. Els supermercats concentren prop del 80% del consum d'aliments, segons diferents estudis, i el comerç de proximitat ha decrescut de forma clara en els darrers anys. El model de la cadena alimentària fa que la gran distribució pugui abaratir molts costos tant en la producció (obligant els pagesos a vendre barat i creant les seves pròpies plantes productores) com en la comercialització, establint models econòmics d'escala. Davant d'aquest context, el petit comerç s'ha vist incapaç de competir en moltes vegades.

Iniciatives com els mercats de pagès, centrades en la producció agroecològica i els circuits curts de comercialització generen un model viable econòmicament i mediambientalment. Bona mostra de la viabilitat dels mercats de pagès és la creació de la World Farmers Markets Coalition, una coalició internacional de mercats de pagès que agrupa centenars d'entitats organitzadores de mercats de pagès en més de 50 països d'arreu del món, que acumulen al voltant de 300 milions de consumidors.

Tot plegat fa que el mercat segueixi les següents tendències:

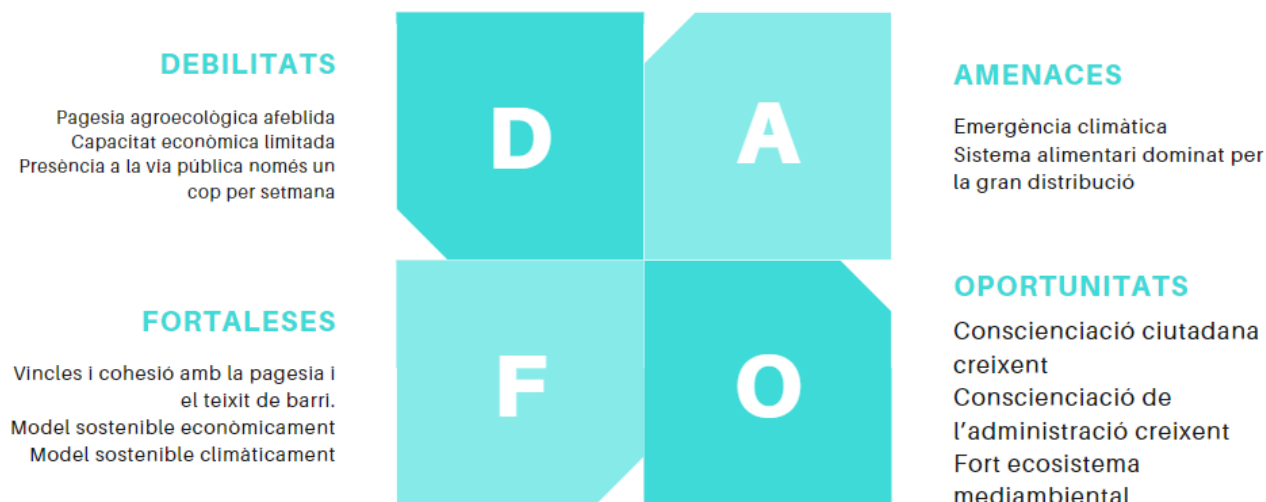
- Una tendència creixent dels consumidors per apostar per aliments de temporada, ecològics i de proximitat.
- Una tendència creixent de les administracions públiques per donar suport a projectes d'alimentació sostenible.
- Un domini inamovible de la gran distribució en el terreny de la comercialització de clients, incorporant missatges fallaços sobre sostenibilitat.
- Una tendència incipient de nous projectes agroecològics a Catalunya.
- Un creixement sostingut dels mercats de pagès a Barcelona.

Anàlisi intern

Els mercats de pagès, plantejant un model de comercialització curt (on no hi ha intermediaris entre el productor i el consumidor) ha trobat una fórmula capaç de competir amb el domini de la gran distribució.

Amb una trajectòria relativament curta, en els últims 10 anys s'han creat 7 mercats de pagès nous a la ciutat de Barcelona, tots ells viables econòmicament en tot moment. La trajectòria dels mercats de pagès també han demostrat dues variables que determinants en el creixement dels projectes: l'arrelament al barri i la tasca de sensibilització vers el veïnat.

Diagnòstic

Objectius

- Generar un treball en xarxa per consolidar moviments socials transformadors.
- Recuperar la sobirania alimentària, especialment en el consum i la comercialització justa.
- Donar suport als mercats de pagès existents i treballar per crear-ne de nous amb les entitats dinamitzadores.
- Sensibilitzar la ciutadania envers la transformació del model alimentari actual.
- Educar en la sostenibilitat i la justícia global.

Estratègia

Visió de correcció

- Donar suport explícit a la pagesia agroecològica catalana. Participar en espais de trobada amb projectes agroecològics, oferir les capacitats comercialitzadores dels mercats de pagès per als seus projectes, esdevenir un actor capaç d'interaccionar amb les institucions per revertir la tendència de la pagesia .
- Cerca de nou finançament, cerca de sinèrgies amb altres projectes de comercialització agroecològica, creació de plans econòmics realistes, inversió en la imatge pública dels mercats de pagès.
- Exploració de la creació de nous mercats de pagès a Barcelona, estrènyer els lligams amb les consumidores per afrontar nous hàbits de consum, sensibilitzar sobre el consum responsable i la impossibilitat de la immediatesa i l'abundància total d'aliments.

Visió d'afrontar

- Sensibilitzar la població sobre la necessitat urgent de canviar el nostre model de consum. Intensificar la sostenibilitat del model dels mercats de pagès en totes les seves facetes.
- Sensibilitzar sobre l'impacte de la gran distribució en el medi ambient. Combatre els missatges, relats i arguments fallços dels mercats de pagès.

Visió de mantenir

- Establir trobades periòdiques amb la pagesia i les entitats de barri.
- Analitzar i supervisar la sostenibilitat econòmica dels mercats de pagès.

Visió d'explotar

- Sensibilitzar la població a través dels arguments i les emocions. Intensificar les campanyes de publicitat i difusió.
- Crear vincles estrets amb les administracions públiques, aconseguir compromisos a llarg termini que blindin el model dels mercats de pagès.
- Difondre i donar suport als models agroecològics participants als mercats de pagès.

Pla d'accions

2022

- Constitució de la Coordinadora de Mercats de Pagès de Barcelona.
- Relació amb les institucions públiques.
- Cerca de finançament.

2023

- Participació a espais de l'agroecologia urbana: Veus per la Sobirania Alimentària i Xarxa d'Economia Social i Solidària
- Crear i executar la comunicació online de la Coordinadora de Mercats de Pagès.
- Visibilitzar la Coordinadora amb actes als mercats de pagès.
- Participar a organitzacions internacionals.

2024

- Participació a espais de l'agroecologia urbana: Veus per la Sobirania Alimentària i Xarxa d'Economia Social i Solidària
- Arribar a 10.000 persones a través de les xarxes socials
- Visibilitzar la Coordinadora amb actes als mercats de pagès.
- Participar a organitzacions internacionals.
- Celebrar els 10 anys dels mercats de pagès
- Connectar amb els mitjans de comunicació
- Incrementar el nombre de consumidors als mercats de pagès

2025

- Participació a espais de l'agroecologia urbana: Veus per la Sobirania Alimentària i Xarxa d'Economia Social i Solidària
- Arribar a 20.000 persones a través de les xarxes socials
- Visibilitzar la Coordinadora amb actes als mercats de pagès.
- Participar a organitzacions internacionals.
- Incrementar el nombre de mercats de pagès
- Incrementar el nombre de consumidors als mercats de pagès